

Hugskot og viðmerkingar – send sms til 225000

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

SO KOM STJÓRNARSKIPANIN

Hóast stórmálini hjá samgonguni tykjast vera komin upp í røkur, so boðaði løgmaður í ólavsøkurøðuni frá, at uppskot til stjórnarskipan fór at verða sent Føroyar fólki til hoyringar – sum tað so var seinni ólavsøkudag.

Nýggja stjórnarskipanin – ella grundlógin, sum fullveldislandsstýrið kallaði lógina, hevur verið á veg síðani fullveldislandsstýrið legði frá landi í 1998. Tá var ætlanin, at Føroyar skuldu fara úr ríkisfelagsskapinum. Boðskapurin í uppskotinum, sum nú er lagt fram er heldur, at valdið í Føroyum liggur hjá fólkinum í Føroyum.

Stóri stríðsspurningurin hevur

verið sjálvur inngangurin – serliga parturin, sum nú ljóðar soleiðis:

»Stjórnarskipanin setir ikki úr gildi verandi stjórnarrættarlígu sáttmálar og altjóðaavtalur, men staðfestir, at Føroya fólk hevur sjálvsavgerðarrætt og fullan rætt til at siga hesar upp.«

Løgmaður sigur, at tey hava roynt at tikið við hugsanir hjá øllum flokkum, og at ætlanin eisini er, at ein grein 25 nevnd – ein nevnd við umboðum úr øllum flokkum – skal viðgera uppskotið í Løgtinginum.

Spurningurin er so, hvussu andstøðan fer at viðgera uppskotið – og sjálvandi eisini um full semja

er í samgonguflokkunum um uppskotið.

Viðmerkingarnar frá Fólka-flokkinum vóru meira á populistiska bógnum. Jørgen Niclasen vil vera tann, sum kritiserar, at einki stendur um, at føroyska tjóðin byggir á kristna grund. Miðflokkurin tosar um ófødda barnið, sum eisini skal við í lógina.

Um kritikkurin liggur á tí støði, so man tað fara at javna seg.

Men spurningurin er so, um tey í uppskotinum klára so væl at sigla millum skerin, at bæði Sambandsflokkurin og Tjóðveldi klára at slúka orðingina um heimastýrslógina og donsku grundlógina: at

»stjórnarskipanin setir ikki úr gildi verandi stjórnarrættarlígu sáttmálar og altjóðaavtalur«.

Hetta merkir í veruleikanum, at nýggja stjórnarskipanin í

veruleikanum er undir donsku grundlógini – uttan at løgtingið samstundis góðtekur donsku grundlógina, sum fólkið í Føroyum ongantíð hevur tikið støðu til.

Brennandi spurningurin er so eisini, hvat Lars Løkke Rasmussen, forsætisráðharri sigur til tað.

Men Løgtingið skal ikki leggja so nógv í, hvat danska stjórnin heldur. Latið okkum heldur standa saman og gera ta stjórnarskipan, sum vit halda bóskar okkum best.

» Virða donsku grundlógina – uttan at nevna hana

Bárður hevur framvegis ikki svarað Zakarias

Av einhvørjari orsök vil formaður Sambandsflokksins, Bárður Nielsen, ikki svara Zakarias Wang, sum fleiri ferðir hevur spurt Bárð Nielsen, nær danska stjórnarskráin – grundlógin, er vorðin stjórnarskrá Føroya.

Men tað segði hann á landsfundi Sambandsflokksins í vár.

Eina ferð um mánaðin síðani, hevur Zakarias Wang sent Bárði Nielsen spurningin.

Zakarias Wang sigur, at Bárður Nielsen segði frá landsfundinum, at stjórnarskrá Danmarkar er okkara stjórnarskrá.

– Fyri at hetta skal vera rætt, má hon verða komin í gildi ein ávísan dag, og tí má Bárður kunna siga okkum hvønn dag hetta var.

– Um so er, at hann ikki kann svara hesum spurningi, so er orsök til at ivast í, um tað hann sigur frá landsfundi Sambandsflokksins er satt, sigur Zakarias Wang, sum hesaferð hevur sent Bárði Nielsen ein soljóðandi teldupost:

»Sambandsflokkurin

Zakarias Wang hevur fyra ferðir í fyra mánaðir roynt at fingið svar frá Bárði Nielsen, formanni Sambandsflokksins uppá, nær danska grundlógin er sett í gildi í Føroyum – men uttan úrslit. Bárður svarar honum snøgt sagt ikki aftur

Báður á Steig Nielsen, floksformaður

Tann 15. mars 2017 sendi eg soljóðandi spurning til Sambandsflokkin:

Nær er stjórnarskrá Danmarkar vorðin stjórnarskrá okkara?

Av tí at vit nú hava 15. juli 2017, og eg einki svar havi fingið hóast eg spurdi aftur

15. apríl, 15. mai og 15. juni, skal eg loyva mær at minna á spurningin.

Fyri at lætta tygum um, havi eg fingið spurningin týddan til eitt útlendskt mál:

When did the Danish constitution become our constitution?

Vinaliga
Zakarias Wang«

» Bjarni er enn sterkastur

ÍTRÓTTUR
SÍÐA 13

» Viðhvørt má skerst út í papp

UNDIR 4 EYGUM SÍÐA 4-5

Kvinnur fáa nú »grundlógartryggjaðan« rætt at kalla seg kvinnur – tað hava tær ikki á Løgtingi og í landsstýri

Kvinnurnar eru ikki longur »menn«

Í galdandi stýrisskipan eru kvinnur í politikki menn. Í øllum førum málsliga. Tí tað eitur »løgtingsmaður« og »landsstýrismaður«, líkamikið, um fólki í starvinum er kvinna ella maður.

Tað er ikki tí, at galdandi stýrisskipanin er so gomul, hon varð sett í gildi í 1995, árið eftir, at javnstøðulógin varð samtykt á tingi 15. apríl í 1994.

Í lógarteksti hjá Løgtinginum verða landsstýriskvinnurnar skrivaðar sum »landsstýrismenn«.

Vit hava eisini sæð, at í øllum førum onkur av teimum fyra landsstýriskvinnunum hava undirskrivað seg »landsstýrismaður«, tá tær eitt nú hava svarað tingfólki upp á grein 52 fyrirspurningar.

Men hyggja vit á heima-

siðurnar hjá teimum fyra aðalráðunum, har kvinnur eru landsstýrisfólk, so verða tær nú allar skrivaðar sum »landsstýriskvinnur«.

Provokerandi er tað sjálvandi, at kvinna skal skrivast maður – men hetta verður broytt við nýggju stjórnarskipanini – sambært uppskotinum. Tí har verða orðini »løgtingsmenn« og »landsstýrismenn« skift út við »løgtingsfólk« og »landsstýrisfólk«.

So verður politisk semja um stjórnarskipanina, og um fólkið tekur undir við henni á fólkaatkvøðuni, sum skal vera flaggdagin komandi, so fáa kvinnur »grundlógartryggjaðan« rætt at kalla seg kvinnur, um tær so eru á tingi ella í landsstýri.